

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	7
WSTĘP	11
ROZDZIAŁ I: RYCERSTWO W DZIEJACH ZIEMI CHOSZCZEŃSKIEJ I NOWEJ MARCHII.....	21
1. KSZTAŁTOWANIE SIĘ OBSZARU ZIEMI CHOSZCZEŃSKIEJ	21
A. Rekonstrukcja średniowiecznego krajobrazu naturalnego	21
B. Osadnictwo słowiańskie na tle dziejów politycznych obszaru pomiędzy Drawą–Iną i Małą Iną do XIII w.	23
C. Spór joannicko–cysterski w XIII wieku	24
D. Powstanie i zasięg terytorialny ziemi choszczeńskiej	30
2. UDZIAŁ RYCERSTWA W DZIEJACH POLITYCZNYCH ZIEMI CHOSZCZEŃSKIEJ I NOWEJ MARCHII	34
A. W okresie ekspansji margrabiów askańskich (do 1319 r.).....	34
B. Starania książąt pomorskich o Nową Marchię w latach 1319–1323.....	39
C. Czasy Wittelsbachów (1323–1373).....	41
D. Pod rządami Luksemburgów (1373–1402)	48
E. W granicach państwa krzyżackiego (1402–1454).....	51
F. We władaniu pierwszych Hohenzollernów (1454–1571).....	63
ROZDZIAŁ II: ROZWÓJ OSADNICTWA I WŁASNOŚCI RYCERSKIEJ	97
1. GOSPODARKA RYCERSKA	97
A. Migracje rycerskie.....	97
B. Kolonizacja rycerska	100
C. Przegląd osad i lenn rycerskich	104
D. Kolonizacja puszczy nad Drawą w XVI wieku	110
E. Charakterystyka własności rycerskiej.....	110
F. Rycerze w miastach.....	115
G. Rywalizacja rycerstwa z własnością kościelną.....	122
2. FOLWARK RYCERSKI.....	125
A. Składniki struktury gospodarczej folwarku	125
B. Powinności feudalne	133
C. Produkcja	135
D. Dochody i uprawnienia dodatkowe.....	140
3. DZIEDZICZENIE DÓBR	141
A. Oprawa wdowia	141
B. Prawo wspólnej ręki.....	142
C. Dziedziczenie przez krewnych	143
ROZDZIAŁ III: KULTURA RYCERSTWA	166
1. UZBROJENIE I ORGANIZACJA SIŁ ZBROJNYCH	166

6 SPIS TREŚCI

A. Status rycerza	166
B. Służba wojskowa.....	169
C. Rycerz na wojnie.....	175
D. Uzbrojenie i wyposażenie rycerskie	182
2. HERALDYKA RYCERSTWA CHOSZCZEŃSKIEGO.....	190
A. Upowszechnienie się herbów w Nowej Marchii	190
B. Symbolika herbów rycerskich	192
C. Rekonstrukcja heraldycznego ubioru rycerskiego.....	193
3. REZYDENCJE RYCERSKIE	194
A. Dwory	195
B. Wieże rycerskie.....	197
C. Zamki	198
4. RYCERZE WOBEC ~~WŁASNYCH~~ KARIERY DUCHOWNE	205
A. Fundatorzy i opiekunowie świątyń.....	205
B. Kariery duchowne	211
5. IMIENNICTWO	215
A. Pochodzenie imion	215
B. Czynniki wpływające na wybór imienia	217
C. Imiona charakterystyczne	218
D. Przydomki.....	219
ROZDZIAŁ IV:	
RODY RYCERSKIE ZIEMI CHOSZCZEŃSKIEJ.....	251
von Alvensleben ... 251, von Arnswald ... 253, von Bencze ... 254, von Beneckendorf ... 254, von Bertekow ... 259, von Billerbeck ... 260, von Blanckensee ... 262, von Block ... 265, von Borcke ... 267, von Borne ... 269, von Bojtyń ... 271, von Brederlow ... 274, von Budde ... 278, von Eckstedt ... 278, von Goldbeck ... 280, von Goltz ... 281, von Güntersberg ... 283, von Hagen ... 289, von Hardenake ... 292, von Hasselow ... 292, von Heinsberg ... 294, von Helpte ... 295, von Hersleben ... 295, von Hetzdorf ... 296, von Kölln(er) ... 296, von Krempzow ... 297, von Kule ... 298, von Liebenow ... 298, von Lockstedt ... 300, von Meisner ... 301, von Melentin ... 303, von Mortzin ... 304, von Nantkow ... 305, von Neuwedel ... 305, von der Osten ... 305, von Parechel ... 307, von Polentz ... 308, (von) Prangke ... 310, von Radun ... 310, von Rochow ... 310, von Reetzow ... 311, von Rhöden ... 312, von Roweder ... 312, von Ruter ... 315, von Sanitz ... 316, von Schack ... 318, von Scharfenberg ... 318, von Schütte ... 318, von Scribersdorf ... 319, von Schwacke ... 320, von Schwan ... 320, von Segeföld ... 321, von Stegelitz ... 322, von Stendal ... 326, von Troye ... 327, von Vorhower ... 327, von Wartenberg ... 328, von Wedel ... 329, von Wiggel ... 346, von dem Wolde ... 346, von Zehden ... 347, von der Zinne ... 348, von Zuke ... 349, von Zühlsdorf ... 349	
TABLICE GENEALOGICZNE.....	424
ZAKOŃCZENIE	449
BIBLIOGRAFIA	454
1. ŹRÓDŁA ~~PIKTOGRAFICZNE~~	454
2. ŹRÓDŁA DRUKOWANE	455
3. ŹRÓDŁA KARTOGRAFICZNE.....	457
4. OPRACOWANIA.....	457